

[Justitsministeren.]

et allerede udstedt pas inddrages. De tilsvarende bestemmelser findes nu i kgl. anordning af 27. november 1946; men jeg synes, det er rimeligt, at disse indskrænkninger i en ret, der jo dog forekommer os selvfølgelig, får udtryk i selve loven. Bestemmelserne er iøvrigt begrænset noget i forhold til de nugældende, men med hensyn til detaljerne henviser jeg til forslaget og bemærkningerne. De nugældende bestemmelser om nægtelse eller inddragelse af pas træffes af administrationen uden mulighed for normalt at indbringe spørgsmålet for domstolene. Dette forekommer mig også at være en meget uheldig ordning, og jeg har derfor i § 2, stk. 2, foreslået, at den borger, som det går ud over, kan begære spørgsmålet forelagt domstolene og dermed afgørelsen truffet under de større garantier, som en sådan behandling giver borgerne.

I § 3 er der hjemmel til for ministeren at foreskrive anmeldelsespligt om danske statsborgere, der overnatter på hoteller m. v. Det har jo været diskuteret, om en sådan anmeldelsespligt er nødvendig, i hvert fald i den gældende form; jeg tænker her på problemet om hotellsedlerne, men det ville jeg foretrække at drøfte nærmere i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat.

Med hensyn til forslagets øvrige bestemmelser kan jeg henviser til det i bemærkningerne anførte.

Den for øjeblikket gældende midlertidige fremmedlov udløber den 31. marts 1952, og da de to forslag, jeg lige har omtalt, jo vil give anledning til grundige overvejelser her på rigsdagen, kan de næppe være færdigbehandlet inden dette tidspunkt. Jeg foreslår derfor endelig den nugældende midlertidige lov forlænget til årets udgang, og parallelt hermed foreslås det i udlændingsloven og pasloven, at disse love træder i kraft den 1. januar 1953. Der vil så også kunne blive tid til at forberede de administrative skridt, som de nye love vil give anledning til.

Jeg anbefaler herved de tre lovforslag til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Eksemplarer af de fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 15 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring i lov nr. 412 af 12. juli 1946 om private tysksprogede skoler, tysksproget hjemmeundervisning m. m. i de sønderjyske landsdele.

Valgt blev: *Andreas Hansen, Kaj Andreasen, Bomholt, Horn, Frode Jakobsen, Frede Nielsen, Teichert, Jørgen Gram, Heick, Krogh, Clausen (Olufskjær), Gudrun Hasselriss, Karl Olsen, Jørgen Jørgensen (Lejre) og Hans Hansen (Rørby).*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren og forsvarsministeren af Aksel Larsen m. fl. („I sin rapport af 13. ds. til Amerikas Forenede Staters kongres har præsident Truman udtalt: „Danskernes vilje til at forsvare deres land ses af det klare, utvetydige og drastiske indhold af forholdsordren af 4. oktober 1951. Denne beordrer nationens forsvarsstyrker til at gøre modstand mod en fjende uden hensyn til andre ordrer, der måtte komme fra kongen eller regeringen om at indstille kampen.“ Godkender regeringen denne udlægning af forholdsordren, eller vil den tage afstand fra den?“).

Ordføreren for forespørgerne (Aksel Larsen): Under 27. september i fjor blev der offentliggjort en såkaldt anordning om forholdsordre for det militære forsvar ved angreb på landet og under krig, underskrevet af kongen og kontraseret af den højtærede forsvarsminister. Denne forholdsordre, som altså gjaldt under angreb på landet og under krig, gav bl. a. den besked til de væbnede styrker, at

„Ordrer, der i kongens, regeringens (forsvarsministerens) eller højere militære myndigheders navn udgives om ikke at mobilisere eller ikke at gøre modstand eller om at afbryde påbegyndt mobilisering eller kamp, skal betragtes som falske.“

I forholdsordren var der endvidere en række bestemmelser, som man uden fare for at overdrive kan kalde meget drastiske, om, at uanset hvor håbløs kampen var, skulle den fortsættes indtil døden eller ukampdygtiggørelse af de indsatte danske styrker.

Forholdsordren var af en sådan art, at den måtte virke opskræmmende på befolkningen, og den måtte vække den allerstørste betænkelighed, fordi den, som det fremgår af det korte stykke, jeg gengav, faktisk satte landets lovlige forfatningsmæssige myndigheder ud af spillet i forhold til de væbnede styrker i det øjeblik, der indtrådte krig, krigstilstand, krigslignende tilstand, eller i det øjeblik nogen dansk styrke blev udsat for nogen form for angreb.